

نمبر رخ شهر ۷

آموزش شهروندی و توسعه اجتماعی

آموزش شهروندی و توسعه اجتماعی

به نام خداوند گردون‌سپهر
فروزنده ماه و ناهید و مهر

سرشناسه	:	محمدسعید ذکائی، سعید، ۱۳۴۴ -
عنوان و نام پدیدآور	:	آموزش شهروندی و توسعه اجتماعی / نویسنده: محمدسعید ذکائی؛ به سفارش اداره کل مطالعات اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران.
مشخصات نشر	:	تهران: نشر تیسرا، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	:	۴۴ ص؛ ۲۱×۱۴/۵
فروست	:	نگاشت شهر ۱۳؛ شهروندی ۷.
شابک	:	۲۵۰۰۰ ریال؛ 978-600-92975-6-6
وضعیت فهرست‌نویسی	:	فیپا
یادداشت	:	کتابنامه.
موضوع	:	شهروندان - راهنمای آموزشی.
شناسه افزوده	:	محکی، علی‌اصغر، ۱۳۴۲-؛ ناظر
شناسه افزوده	:	عماری، حسن، ۱۳۵۷-؛ مشاور و ویراستار علمی
شناسه افزوده	:	طلایی، مازیار، ۱۳۵۱-؛ کارشناس داخلی
شناسه افزوده	:	کاکویی، فاطمه، ۱۳۶۱-؛ کارشناس داخلی
شناسه افزوده	:	پهلول، سید محمدرضا، ۱۳۵۳-؛ مدیر تولید
شناسه افزوده	:	شهرداری تهران، اداره کل مطالعات اجتماعی و فرهنگی
رده‌بندی کنگره	:	۱۳۹۰ آ ۸ / ۵ ۱۰۹ HT
رده‌بندی دیویی	:	۳۰۷/۷۶
شماره کتابشناسی ملی	:	۲۷۱۱۸۰۵

آموزش شهروندی و توسعه اجتماعی

محمدسعید ذکائی

انتشارات تپسا

آموزش شهروندی و توسعه اجتماعی

چاپ اول بهار ۱۳۹۱

شماره نشر ۳۰

کارگاه ساغر مهر

محمد وحیدی

مهران مستوفی

شیرین احمدی

اجرا

ویرایش متن، جدول‌ها، نمودارها و شکل‌ها

طرح و اجرای جلد

ناظر فنی چاپ

شماره ۷۰۷، برج سمرقند، جنت‌آباد جنوبی، تهران
www.Teesa.ir iTeesa@mail.com

انتشارات تيسا

تعداد ۱۰۰۰ نسخه قیمت: ۲۵۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۹۷۵-۶-۶

همه حقوق چاپ و نشر این اثر انحصاراً (طبق قرارداد) محفوظ است

این اثر تحت پوشش قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان ایران قرار دارد

استفاده از مطالب با ذکر منبع بلاشکال است

مرکز پخش و فروش: انتشارات تيسا:

تهران، بهارستان، ظهیرالاسلام، دیلمان، شماره ۶. تلفن: ۳۳۹۹۹۴۲۰، ۳۳۹۹۲۴۷۰

فهرست

۱۵.....	مقدمه.....
۱۷.....	مفهوم شهروندی.....
۱۹.....	اهمیت شهروندی.....
۲۰.....	آموزش شهروندی.....
۲۷.....	سواد فرهنگی.....
۳۲.....	سواد رسانه‌ای.....
۳۶.....	سواد سیاسی.....
۳۹.....	آموزش گفت‌وگو درباره مسائل بحث‌برانگیز.....
۴۱.....	نتیجه‌گیری.....
۴۳.....	منابع و مآخذ.....

پیشگفتار

«شهروند»، مفهومی تکامل یافته و پُرسامد در گفتارهای اجتماعی فرهنگی معاصر است. این واژه اشاره به دگرگونی ذهنی و رفتاری شهرنشینانی دارد که پس از گذران دورانی از زندگی خود در فضای شهری، نوعی رشد اجتماعی و فرهنگی را به مرور تجربه می‌کنند تا توانایی سازگاری زیست در شهرهای بزرگ و پیچیده را به دست آورند. آموزش‌های شهروندی به شهرنشین کمک می‌کند تا این مسیر پرتلاطم و نسبتاً طولانی را در زمان کوتاه‌تر، با هزینه کمتر و به شیوه‌ای به هنجارتر طی کند.

اگر بخواهیم برای یک جامعه توسعه یافته در زمینه اجتماعی و فرهنگی، معیارهایی را برشماریم، شاخص‌هایی همچون بالا بودن سطح یکپارچگی اجتماعی، هماهنگی، احترام به شأن و شخصیت اجتماعی شهروندان و احساس تعلق اجتماعی، مرتبه‌ای والا خواهند داشت. دستیابی به این شاخص‌ها، یکباره و تصادفی رخ نمی‌دهد. همراهی سیاست‌های اجتماعی - فرهنگی با خواست همگانی، بستر ابتدایی را فراهم می‌سازد. آموزش‌های شهروندی هم زمینه‌ساز این همراهی است و هم جهت‌دهنده خواست همگان برای دگرگونی به شرایطی بهینه.

پس اگر آموزش‌های شهروندی را قطعاً حیاتی پیشرفت فرهنگی و اجتماعی می‌شناسیم، دلیلی ندارد مگر آگاهی به نقش‌آفرینی آن در دگرگونی همه‌جانبه.

در خلال دو دهه اخیر، در ادبیات مربوط به آموزش شهروندی، واژه‌های سواد اطلاعاتی، سواد رسانه‌ای و سواد فرهنگی جایگاه ویژه‌ای یافته است. پیشرفت شگرف فناوری‌های نوین اطلاعاتی و ارتباطاتی و نقش‌آفرینی بی‌بدیل آنها در تمام عرصه‌های زندگی جمعی بشر امروز، در بروز این پدیده کم‌تأثیر نبوده است.

مجموعه حاضر، ثمره تکاپوی پژوهشی و تجربه ارزشمند علمی جناب آقای دکتر ذکایی است. سیر پیشبرد مباحث کتاب، به‌درستی از تعریف شهروندی آغاز می‌شود و در ادامه به موضوع آموزش و نقش آن در توسعه اجتماعی می‌پردازد. سپس با اذعان به اهمیت سواد فرهنگی، سواد رسانه‌ای و سواد سیاسی در فرایند توسعه اجتماعی، رابطه و تأثیر این مفاهیم با یکدیگر را واکاوی می‌کند. اکنون که این مقاله در قالب سلسله کتاب‌های مباحث اجتماعی فرهنگی شهری موسوم به نیم‌رخ انتشار یافته است، فرصت مضاعفی برای مطالعه آن پیش روی کارشناسان و علاقه‌مندان قرار گرفته تا به درکی افزون‌تر به مباحث حوزه فرهنگی و اجتماعی نائل شوند.

دکتر علی اصغر محکی

مدیرکل مطالعات اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران

برای تهیه این کتاب می‌توانید به نشانی زیر مراجعه فرمایید:

تهران، میدان بهارستان، خیابان ظهیرالاسلام، کوچه دیلمان، پلاک ۶، واحد ۳

انتشارات تیسسا

تلفن های تماس: ۰۲۱-۳۳۹۹۹۴۲۳ یا ۰۲۱-۳۳۹۹۹۲۴۷۰

نشانی وب سایت: <http://www.Teesa.ir>

از جمله شاخص‌های جامعه توسعه یافته در زمینه اجتماعی و فرهنگی، بالا بودن سطح یکپارچگی اجتماعی، هماهنگی، احترام به شأن و شخصیت اجتماعی شهروندان و احساس تعلق اجتماعی می‌باشد. دستیابی به این شاخص‌ها یکباره و تصادفی رخ نمی‌دهد. همراهی سیاست‌های اجتماعی - فرهنگی با خواست همگانی، بستر ابتدایی را فراهم می‌سازد. آموزش‌های شهروندی هم زمینه‌ساز این همراهی است و هم جهت‌دهنده خواست همگان برای دگرگونی به شرایط بهینه.

این مجموعه با هدف ارائه یک تعریف درست از شهروندی آغاز و در ادامه به موضوع آموزش و نقش آن در توسعه اجتماعی می‌پردازد و سپس با اذعان به اهمیت سواد فرهنگی، سواد رسانه‌ای و سواد سیاسی در فرآیند توسعه اجتماعی، رابطه و تأثیر این مفاهیم با یکدیگر را واکاوی می‌کند.

